

جناب آقای یورگ لائوبر

رئیس شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد

جناب آقای ولکر تورک

کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد

سلام علیکم؛

امروزه، کمتر کسی منکر آن است که حقوق بشر در سطح جهان در وضعیتی بحرانی و نگران کننده قرار دارند. ارزش هایی که زمانی ستون های نظم اخلاقی و انسانی جامعه بین المللی به شمار می رفتند، اینک در مسیر قهقرایی و فرسایش قرار گرفته اند. نقض گسترده و فاحش حقوق بنیادین انسان ها، جنگ و عادی سازی تجاوز، و بی توجهی به رنج و محرومیت هزاران انسان، به ویژه در نتیجه ی تحریم های یکجانبه، نشانه هایی آشکار از این زوال و تهدیدی جدی برای حقوق و کرامت انسانی است.

در چنین فضایی، سیاست های برخی دولت های مستکبر و زورمدار، نقش تعیین کننده ای در تسریع روند فرسایش آرمان ها و ارزش های حقوق بشری ایفا می کنند. این دولت ها، با تکیه بر گفتمانی ریشه دار در تاریخی طولانی از «برتری طلبی» و «سلطه گرایی»، به صراحت «زور عریان» را به عنوان ابزار مشروع در مناسبات بین المللی بازگردانده اند. این گفتمان، که در طول دهه ها بازتولید شده است و تحت عناوینی چون «صلح از طریق قدرت» ظاهر می شود، در حقیقت پرده ای از ماهیت واقعی خود برداشته است: اولویت دادن به قدرت و زور بر حقوق و کرامت انسان ها، و قربانی کردن اصول بنیادین حقوق بشر در مسیر تأمین منافع سیاسی و استراتژیک.

در پرتو چنین راهبردهایی، نه تنها انسان هایی که در جریان تجاوزات نظامی جان خود را از دست داده یا آسیب دیده اند، یا کسانی که قربانی تحریم های یکجانبه شده و از دسترسی به دارو و درمان مناسب محروم اند، بلکه

نشانی: تهران، خیابان حضرت ولیعصر (عج)، تقاطع نیاش، بلوار اسفندیار، پلاک ۴۹

تلفن: ۹-۰۲۱-۲۳۲۲۸۷-۲۲-۲۱. شماره: ۰۲۱-۲۲۰۱۵۲۵۲. کد پستی: ۱۹۶۷۹۱۵۷۵۳

www.humanrights.ir

آرمان‌ها، ارزش‌ها و نهادهای بین‌المللی که حقوق بشر، کرامت انسانی و عدالت جهانی ترویج و دنبال می‌کنند نیز به‌عنوان قربانیان این سیاست‌ها در معرض تهدید و تخریب قرار می‌گیرند.

رویکرد واپسگرایانه‌ای که به جای احترام به برابری و کرامت انسان‌ها، قدرت را معیار حقانیت می‌داند، بستر ساز فاجعه‌های انسانی است. در پرتو همین منطق، رژیم اشغالگر صهیونیستی، با اتکا به حمایت‌های همه‌جانبه برخی دولت‌های غربی، دست به نسل‌کشی فلسطینیان زده و مرتکب جنایت علیه بشریت در غزه شده است و این باریکه کوچک را به یک قتلگاه بزرگ و بی‌سابقه بدل ساخته است.

در چارچوب همین رویکرد، دو رژیم دارنده سلاح هسته‌ای خود را مجاز دانسته‌اند تا تأسیسات هسته‌ای صلح‌آمیز و تحت پادمان‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در ایران را هدف قرار دهند و با ترور دانشمندان ایرانی، اهداف سیاسی و نظامی سلطه‌جویانه خود را دنبال کنند!!! تحریم‌های زورمدارانه اقتصادی نیز در چارچوب همین منطق علیه ملت‌ها، از جمله ملت ایران، تحمیل می‌شوند. تحریم‌هایی که در عمل بسیاری از حقوق شهروندان ایرانی را نقض و به‌طور ویژه حق بهداشت و سلامت بیماران و اقشار آسیب‌پذیر را معرض خطر جدی قرار می‌دهند.

بر واضح است که اگر نهادها و سازمان‌های بین‌المللی حقوق بشری، با این استدلال که توان ایستادگی در برابر رویکرد قلدرمابانه و اقدامات یک‌جانبه برخی دولت‌های زیادی خواه را ندارند و در برابر اقدامات خلاف قوانین و مقررات بین‌المللی، منفعلانه عمل کنند، در آینده‌ای نه‌چندان دور حتی نام و اثری از ارزشهای حقوق بشر نخواهد ماند و مشروعیت نهادهای بین‌المللی با خطری جدی روبه‌رو خواهد شد. بر این اساس، مایلم توجه شما را به آثار مخرب تحریم‌های یکجانبه بر دسترسی برخی بیماران به دارو و کالاهای ضروری درمانی جلب کنم.

عالیجنایان؛

علیرغم ادعاهای رسمی مبنی بر معاف بودن اقلام بشردوستانه و دارویی، در عمل این تحریم‌ها هیچ استثنایی قائل نشده و عملاً دسترسی بیماران و نظام‌های درمانی را به دارو و تجهیزات حیاتی محدود کرده‌اند. دیوان بین‌المللی دادگستری در دستور موقت اکتبر ۲۰۱۸ خود، در قضیه نقض‌های ادعایی عهدنامه مودت، آمریکا را ملزم کرد تا تمهیدات لازم را در مورد صادرات آزاد به ایران در خصوص نیازهای انسان‌دوستانه از جمله دارو و لوازم پزشکی و بهداشتی، محصولات کشاورزی و غذایی و قطعات یدکی و تجهیزات ضروری و خدمات برای ایمنی هواپیمایی

نشانی: تهران، خیابان حضرت ولیعصر (ع)، تقاطع نیاش، بلوار اسفندیار، پلاک ۴۹

تلفن: ۹-۰۲۱-۲۳۲۲۸۷-۲۲-۰۲۱-۱۵۲۵۲-۲۱-۰۲۱-۱۵۲۵۲-۲۱-۰۲۱-۱۵۲۵۳-۱۹۶۷۹۱۵۷۵۳ کد پستی:

www.humanrights.ir

کشوری اتخاذ کند و هیچ گونه محدودیتی در مسیر پرداخت ها و انتقال وجوه مربوط به این اقدام ها ایجاد نکند. ایالات متحده آمریکا با بی توجهی کامل به اجرای این دستور، حتی در شرایط اضطراری ناشی از کرونا به این عمل متخلفانه غیرانسانی خود استمرار بخشید. با بسته شدن شبکه بین المللی انتقال پول بین بانکی (swift)، بسیاری از کمک های بشردوستانه کشورها برای ایران در زمان حوادث طبیعی نظیر سیل و کرونا و همچنین خرید غذا، دارو و تجهیزات پزشکی از بازار جهانی غیرممکن شد و در نتیجه حق بر سلامت و بهداشت به خصوص در زمان پاندمی کوید ۱۹، نقض گردیده است.

اگرچه نص تحریم ها اعلام می کند که داروها و تجهیزات پزشکی به دلیل معافیت های بشردوستانه تحت تأثیر قرار نمی گیرند، اما ارائه آنها به ایران به دلیل تأثیر تحریم ها بر شرکت های مالی، تجاری، کشتیرانی و بیمه، محدودیت های پرداخت های بین المللی و کسب و کارهای خارجی به شدت کاهش یافته است. همچنین رعایت بیش از حد تأمین کنندگان این اقلام مانعی جدی برای برخورداری همه ایرانیان از حق دستیابی به بالاترین استانداردهای سلامتی قلمداد می شود. در موارد متعددی، شرکت های داروسازی در حوزه تأمین مواد اولیه دارویی، مواد اولیه جانبی تولید دارو و تجهیزات مصرفی متحمل خسارت شده اند، زیرا به دلیل تحریم ها، اقلام مورد نیاز آنها از کشورهای هند، چین، امارات، ایتالیا، لوکزامبرگ، دانمارک، آلمان، قبرس، ژاپن، اتریش سوئیس، بلژیک و مالزی ارسال نشده است. در این ارتباط، به برخی مصادیق امتناع شرکت ها به دلیل موانع انتقال مالی و یا رعایت بیش از حد اشاره می گردد:

- عدم همکاری شرکت سوئدی Molnlycke در تأمین پانسمان بیماران EB به عنوان تولید کننده انحصاری این پانسمان حیاتی برای بیماران پروانه ای؛
- عدم امکان انتقال ارز برای تجهیزات و داروی های بیماران تالاسمی و خاتمه همکاری شرکت B BRAUN آلمان در تولید داروهای تحت لیسانس و سرمایه گذاری و انتقال دانش فنی؛
- عدم امکان انتقال ارز برای خرید اجزای بسته بندی های محصولات تزریقی و قطعات یدکی ماشین آلات تولید بطری کیسه از شرکت Plumat؛
- عدم امکان انتقال ارز جهت بسته بندی های محصولات تزریقی از شرکت yangzhang wealth metal و توقف تولید بطری های تزریقی؛
- عدم تأمین شیر خشک های متابولیک به دلیل موانع انتقال ارز و عدم پذیرش سوئیف توسط بانک ایتالیایی؛

تهانی: تهران، خیابان حضرت ولیعصر (عج)، تقاطع نیش، بلوار اسفندیار، پلاک ۴۹

- عدم سرمایه گذاری شرکت فرانسوی Macopharma در خط تولید کیسه خون؛
- توقف همکاری شرکت G.Krahmer GmbH آلمان، تولید کننده نخ جراحی به دلیل مشکلات بانکی؛
- توقف واردات دستکش لاتکس از شرکت Topalove مالزی و قطع همکاری به دلیل مشکلات بانکی؛
- عدم فروش و ارائه خدمات پس از فروش توسط شرکت ایلومینای آمریکا، تولید کننده دستگاه های NGS که در تشخیص بیماری های قبل از تولد به ویژه سندروم دان کاربرد دارد.
- تعلیق فعالیت های شعبات شرکت دانمارکی Dako ارسال کننده دستگاه های کنترل کیفیت مواد شیمیایی و بیولوژیکی آزمایشگاه به دلیل عدم مجوز توسط آمریکا؛
- توقف همکاری های پزشکی درمانی دو بانک هندی (UCo&FIEO) و بانک کونلون چین به دلیل نگرانی از تحریم های ایالات متحده آمریکا؛
- عدم امکان حمل دارو برای بیماران سرطانی، پیوندی و سایر بیماری های صعب العلاج به دلیل عدم همکاری بانک EIH اروپا؛
- عدم حمل محموله های دارویی شرکت برسیان دارو توسط شرکت ترکیش ایرلاین به دلیل نگرانی از تحریم های آمریکا؛
- فسخ اعتبار اسناد همکاری توسط شرکت پزشکی JRS PHARMA GmbH به دلیل نگرانی از تحریم های آمریکا؛
- توقف همکاری شرکت های دارویی ROQUETTE Freres ، GETINGE International ، Merck& Cagill ، Father Safety Razor ، Archem Diagnostics ، AB ، Nippon Soda ژاپن، RPG& Kores، Croda انگلستان، Gattefosse& Seppic با شرکت های دارویی ایرانی به دلیل رعایت بیش از حد؛
- عدم پذیرش سفارش توسط شرکت تجهیزات پزشکی Emi Oto-JMS ژاپن به دلیل عدم پذیرش نقل و انتقال مالی توسط بانک SMBC؛
- توقف همکاری شرکت Coloplast دانمارک به دلیل عدم امکان انتقال پول؛
- عدم امکان دریافت محصولات و تجهیزات داندانپزشکی شرکت BioMTA کره جنوبی دلیل عدم امکان انتقال پول.

به پیوست، فهرست کمبودهای دارویی تحت تاثیر تحریم ها که مطابق شکایات و گزارشات دریافتی از وزارت بهداشت باعث آسیب و فوت بیماران شده جهت ملاحظه ایفاد می گردد.

در پایان، از شما به عنوان مقامات عالی حقوق بشری سازمان ملل متحد انتظار می رود تا از تمامی ظرفیت ها و ابزارهای قانونی و اخلاقی خود بهره گرفته و در برابر روند یکجانبه گرایی و فرسایش ارزش های حقوق بشری ایستادگی کنید، و اجازه ندهید سوءاستفاده از قدرت، حقوق بنیادین انسان ها و آرمان های عدالت جهانی را به حاشیه براند. همچنین انتظار می رود که در مقابل سیاست ها و راهبردهایی که تحریم ها را به ابزاری برای اعمال فشار سیاسی و اقتصادی بر ملت ها تبدیل می کنند، قاطعانه عمل کرده و دولت ها را در جهت رعایت حقوق بنیادین مردم ترغیب نمایید. در همین چارچوب، از شما درخواست می کنیم با استفاده از ظرفیت نهادی و اجرایی خود، به ویژه برای رفع فوری و عملی مشکل دسترسی بیماران به دارو و تجهیزات پزشکی اقدام کنید و مسیرهای انتقال دارو، تجهیزات درمانی و کالاهای بشردوستانه را بدون مانع تضمین نمایید. پر واضح است که زمان اقدام قاطع فرا رسیده است. نهادها، مقامات و فعالان حقوق بشری نه تنها نباید ناظر زوال ارزش های انسانی باشند، بلکه باید پرچمدار دفاع از کرامت انسانی در برابر زورگویی و یکجانبه گرایی باشند. تاریخ، عملکرد نهادها و مقامات بین المللی حقوق بشری را در این برهه حساس به دقت قضاوت خواهد کرد.

ناصر سراج

دبیر ستاد حقوق بشر جمهوری اسلامی ایران

